

škody abstraktní, záležející v rozdílu ceny kupní a ceny prodejní v době a místě plnění a nelze nahlédnouti, proč by měla býti zkrácena na tomto svém právu vůči smluvníku, který plniti mohl, ale pro vlastní zisk plniti odepřel.

Čís. 1422.

Stala-li se mezi pronajimatelkou a nájemcem úmluva o úplatném užívání zdviže, přísluší nájemci po čas nájmu užívání zdviže a jest pronajimatel povinen, udržovati ji v řádném stavu.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1922, Rv I 833/21.)

Žalobce obýval od roku 1901 byt ve III. poschodí domu žalovaného. Před válkou zřídil žalovaný v domě osobní zdviž a zavázal se žalobci, že bude udržovati zdviž v chodu proti tomu, že mu žalobce bude platiti za používání zdviže 500 K ročně. V prosinci 1920 žádal žalovaný na žalobci, by mu nahradil za opravy zdviže 537 Kč. Když žalobce placení odmítl, přerušil žalovaný provoz zdviže. K žádosti žalobce, by zdviž uvedl v chod, sdělil mu žalovaný, že tak učiní jen tehdy, zvýší-li žalobce příplatek za používání zdviže na 1500 K ročně a nahradí mu výlohy opravy zdviže. Žalobce na požadavky ty nepřistoupil a domáhal se žalobou, by žalovaný byl uznán povinným, uvésti osobní zdviž v chod a ji provozovati. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl. Důvody: Pro rozhodnutí sporu jest důležitým řešením otázky, byl-li žalovaný oprávněn následkem všeobecného zdražení válkou vyvolaného žádati zvýšený příplatek na hrazení oprav a aby si toho vymohl, zdviž zastaviti. Dle názoru soudu neměl žalovaný tohoto práva, neb dle smlouvy měl žalovaný sám zdviž v řádném chodu udržovati a platiti opravy. Žalobce byl oprávněn jí používati a byl povinen platiti pouze příplatek 500 K. I když mu žalobce nezaplatil náklady za opravy, neměl žalobci zameziti užívání zdviže, ale mohl náhrady škody, která mu vznikla poškozením se strany žalobce neb příslušníků jeho rodiny, domáhati se pořadem práva. Co se týče zvýšení příplatků, neměl, když žalovaný zvýšení platiti odepřel, zdviž uzavřiti, nýbrž mohl se obrátiti na nájemní úřad hlavního města Prahy, předložiti všechny doklady a žádati o zvýšení příplatků. Ale ani tehdy, kdyby nájemní úřad uznal na zvýšení příplatků a žalobce odepřel toto zvýšení platiti, neměl ještě práva zdviž uzavřiti, nýbrž mohl nastoupiti pořad práva. Protože tedy dle smlouvy má žalobce právo na užívání osobní zdviže a žalovaný sám povinnost zdviž v chodu udržovati, bylo uznati dle žaloby. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl po právní stránce

v d ů v o d e c h :

Pokud dovolatel se snaží z dopisu ze dne 11. května 1912, přiloženého k žalobcovu odvolacímu sdělení, dovoditi, že stranám se nejednalo o uzavření smlouvy o nájemním užívání zdviže, nýbrž o to, že dům bude opatřen přepychovým zařízením, jsou vývody dovolání pochybeny;

jednak dovolatel přehlíží své vlastní tvrzení, že žalobce měl podle zvláštní úmluvy platiti ročně 500 K z e z d v i ž e, a že dovolatel žádal zvýšení poplatků z a p o u ž í v á n í z d v i ž e, takže není důvodu k pochybnostem, že šlo o užívání zdviže žalobcem, jednak je v tomto sporu zřejmě lhostejno, že zdviž jest určena jen k pohodlnější dopravě do bytu a k jeho pohodlnějšímu nebo příjemnějšímu užívání. Žalovaný netvrdil, že používání zdviže bylo umluveno na dobu určitou, a sám uváděl, že zdviž byla zřízena hlavně pro žalobce a že jiný z nájemníků o zřízení zdviže se nehlásil; nelze tudíž nahlédnouti, proč by byl nesprávným úsudek předchozích soudů, že úmluva o úplatném užívání zdviže stala se za účelem užívání bytu a byla dodatkem k dřívější smlouvě nájemní a že žalobci přísluší užívání zdviže po čas užívání bytu (§ 1098 obč. zák.). Pronajímatel však jest podle § 1096 obč. zák. povinen, udržovati předmět nájmu ve stavu užitelném a nerušiti nájemce v umluveném užívání. Dovolatel proto mylně se domnívá, že nemusí zdviž provozovati, a že byl oprávněn provozování zdviže zastaviti z důvodů zdražení provozovacích nákladů, neboť sám doznal, že v příčině zvýšeného poplatku za užívání zdviže jest řízení u nájemního úřadu zahájeno, nelze tedy tvrditi, že žalobce placení odpírá a své smluvní povinnosti neplní; předchozí soudové tudíž právem mají za to, že neshoda v tom, kdo má nésti náklady opravy a jaké zvýšení nájemného může býti požadováno, není důvodem ke zrušení smlouvy. Rovněž není pochybným názor odvolacího soudu, že smlouvu o používání zdviže v tomto případě posuzovati dlužno jako smlouvu nájemní, neboť předmětem smlouvy bylo užívání zdviže, věci to nespotebitelné, za určitou úplatu (§ 1090 obč. zák.).

Čís. 1423.

Bylo-li v služebním řádu určeno, že zaměstnancovo služební provinění lze stíhati pouze na základě předchozího disciplinárního řízení a disciplinárního nálezu, musí též výpovědi pro takovéto provinění předcházeti řízení a nález disciplinární.

K pojmu výpovědi »z jiných podstatných důvodů«.

Výpověď, třebaš dána na podkladě nálezu disciplinárního, nemá v zápětí ztrátu výslužného neb odbytného. Ztráta nastává pouze propuštěním ze služby cestou disciplinární.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1922, Rv I 1018/21.)

Žalovaná Městská spořitelna v Praze dala žalobci, svému úředníku, pouhou výpověď, odvolavši se na § 17 pensijních pravidel. Žalobě úředníka o určení, že výpověď není po právu, a že jeho služební poměr trvá, procesní soud své stolice vyhověl. **Důvody:** Rozhodnutí sporu spočívá v otázce, zda výpověď žalobci daná, v služebních předpisech žalované, obzvláště § 17 pravidel, jichž platnost a závaznost pro strany jest uznávána, nalézá právní základ. Nutno proto zabývati se výkladem tohoto ustanovení, které v prvém odstavci tohoto § zní: »Každému úředníku neb služebníku Spořitelny může výbor Městské Spořitelny Pražské z podstatných důvodu výpověď ujednanou při nastoupení jeho do služby dáti. Dala-li by se úředníku nebo služebníku spořitelny